

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

4.7.2008

B6-0346/2008

PROJEKT REZOLUCJI

zamykającej debatę nad oświadczeniami Rady i Komisji

uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,

złożyli Daniel Cohn-Bendit, Monica Frassoni, Hélène Flautre, Eva Lichtenberger, Milan Horáček, Raül Romeva i Rueda, Mikel Irujo Amezaga, Helga Trüpel i Bart Staes

w imieniu grupy politycznej Verts/ALE

w sprawie sytuacji w Chinach po trzęsieniu ziemi i przed igrzyskami olimpijskimi

B6-0346/2008

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Chinach po trzęsieniu ziemi i przed Igrzyskami Olimpijskimi

Parlament Europejski

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Tybetu, w szczególności rezolucję z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie dialogu między rządem Chin a wysłannikami Dalajlamy oraz rezolucję z dnia 10 kwietnia 2008 r.,
  - uwzględniając własną rezolucję z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie szczytu UE – Chiny oraz prowadzonego między UE a Chinami dialogu dotyczącego praw człowieka,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie klęski żywiołowej w Chinach ,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 września 2006 r. w sprawie stosunków między Unią Europejską a Chinami,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 września 2007 r. w sprawie funkcjonowania dialogów i konsultacji dotyczących praw człowieka prowadzonych z krajami trzecimi,
  - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze protesty, które rozpoczęły się w Lhasie dnia 10 marca w 49. rocznicę nieudanego tybetańskiego powstania narodowego przeciwko chińskiej administracji, a następnie objęły inne zamieszkałe obszary Tybetu, w wyniku których chińska policja i siły bezpieczeństwa rozprawiły się brutalnie ze wszystkimi osobami podejrzanymi o udział w demonstracjach, niesienie pomocy rannym czy posiadanie wizerunku Dalajlamy, aresztując prawie 6000 osób oraz dokonując odwetowych przeszukań w klasztorach,
- B. mając na uwadze, że po tym powstaniu władze chińskie nasiliły kampanię tzw. edukacji patriotycznej, potępiając „zacofany lud feudalny” Tybetu i nakreślając obraz Partii Komunistycznej jako wybawcy przynoszącego szczęście mieszkańcom Tybetu; mając na uwadze, że druga część tej reedukacji zobowiązuje Tybetańczyków do podpisywania dokumentów stwierdzających, iż potępiają oni Dalajlamę i jego separatystyczne działania,
- C. mając na uwadze, że swoboda przemieszczania się ludności tybetańskiej została ograniczona i objęta ścisłym nadzorem, a Tybetańczycy pochodzący spoza Lhasy nie mają prawa w niej przebywać,
- D. mając na uwadze, że pomimo oświadczeń władz chińskich, sytuacja w Tybecie jest daleka od normalnej i nadal odmawia się dostępu do tego regionu międzynarodowym mediom i organom monitorującym, co idzie w parze z poważnym ograniczeniem przepływu informacji; mając na uwadze, że w świetle niezależnych doniesień, jakie dotarły do mediów międzynarodowych, policja i siły bezpieczeństwa skonfiskowały

telefony komórkowe, komputery i inny sprzęt komunikacyjny podczas setek najść w klasztorach męskich i żeńskich oraz prywatnych domach, aby uniemożliwić Tybetańczykom kontakty ze światem zewnętrznym,

- E. mając na uwadze, że w wyniku demonstracji blisko 40 osób zostało dotychczas uznanych winnymi i skazanych za zakłócenie porządku publicznego, plądrowanie i niszczenie biur rządowych oraz ataki na policję; mając na uwadze, iż pomimo oświadczeń, że postępowania będą toczyły się w ramach jawnych procesów, wyroki zapadły za zamkniętymi drzwiami i były nieproporcjonalne do powagi przestępstw, wynosząc od trzech lat więzienia po karę dożywocia; mając na uwadze, że te postępowania procesowe były pozbawione przejrzystości, a oskarżeni nie mieli możliwości przedstawienia konstruktywnej obrony,
- F. mając na uwadze, że dnia 20 czerwca 2008 r. państwowa agencja informacyjna Xinhua doniosła, że ponad 1000 osób przetrzymywanych w areszcie w wyniku demonstracji w Tybecie zostało uwolnionych,
- G. mając na uwadze, że Jego Świątobliwość Dalajlama wezwał demonstrantów, aby protestowali w sposób pokojowy i bez użycia przemocy oraz przy wielu okazjach wzywał do wznowienia negocjacji z Pekinem w celu osiągnięcia pełnej i realnej politycznej, kulturowej i duchowej autonomii Tybetu w granicach Chin,
- H. mając na uwadze, że dnia 21 czerwca sztafeta niosąca ogień olimpijski przemierzała ulice Lhasy wśród uzbrojonych żołnierzy i przy obostrzonych środkach bezpieczeństwa; mając na uwadze, że wyłącznie niewielkiej liczbie wybranych korespondentów zagranicznych reprezentujących około 30 międzynarodowych organizacji informacyjnych udzielono zgodny na wstęp do miasta, aby mogli oni relacjonować przebieg sztafety olimpijskiej; mając na uwadze, że wedle niektórych doniesień każda z osób zebranych, by obserwować przebieg sztafety, posiadała znaczek, co mogłoby oznaczać, że widzowie zostali specjalnie wybrani na tę uroczystość,
- I. mając na uwadze, że sekretarz Patrii Komunistycznej w Tybecie Zhang Qingli otwarcie upolitycznił to wydarzenie, oświadczając podczas ceremonii zapalenia znicza olimpijskiego w Lhasie: „Dla jeszcze większej chwały olimpijskiego ducha, musimy zdecydowanie zgniatać spiski klikki Dalajlamy i wrogich sił wewnętrznych i zagranicznych, które zmierzają do zrujnowania igrzysk olimpijskich w Pekinie”,
- J. mając na uwadze, że w planie działania na igrzyska olimpijskie w Pekinie Chiny obiecały „wolne i otwarte igrzyska”; mając na uwadze, że całkowite uniemożliwienie dostępu do Tybetu jest sprzeczne z oświadczeniem rządu chińskiego o zapewnieniu zagranicznym dziennikarzom swobody podróżowania po całym terytorium Chin oraz większej swobody dla prasy w okresie poprzedzającym igrzyska olimpijskie,
- K. mając na uwadze, że Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKO) oczekiwał, że powierzenie Chinom organizacji igrzysk olimpijskich w 2008 r. spowoduje otwarcie tego kraju i poprawę sytuacji w zakresie praw człowieka; mając na uwadze, że przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Igrzysk Olimpijskich w Pekinie (BOCOG) w dniu 27 września 2006 r. złożył publicznie obietnicę uhonorowania zobowiązań

przyjętych przy okazji przedstawienia kandydatury do zorganizowania igrzysk olimpijskich, a dotyczących poprawy sytuacji w zakresie poszanowania praw człowieka,

- L. mając na uwadze, że należy dołożyć wszelkich możliwych starań, by wykorzystać Igrzyska Olimpijskie w Pekinie jako wyjątkową okazję do zainicjowania demokratycznych reform w Chinach oraz do dokonania znacznych postępów w kwestii Tybetu,
- M. mając na uwadze, że brak jest poprawy sytuacji w zakresie poszanowania praw człowieka w Chinach, na co dowodem jest zatrzymanie w dniu 10 czerwca Huanga Qi, wiodącego aktywisty w dziedzinie praw człowieka działającego za pośrednictwem Internetu, któremu następnie odmówiono dostępu do pomocy prawnej, oskarżając go o nielegalne posiadanie informacji dotyczących tajemnic państwowych, w następstwie jego wizyty w strefie trzęsienia ziemi w Syczuanie oraz opublikowania informacji o losach rodziców, którzy stracili dzieci w tej klęsce żywiołowej, a także aresztowanie pastora Zhanga Mingxuana oraz jego tłumacza ustnego w autobusie, który miał zawieźć ich do hotelu Yanshan na spotkanie z Bastiaanem Belderem, posłem do PE, który przebywał w Pekinie z okazji 5. spotkania w ramach azjatycko-europejskiego partnerstwa parlamentarnego,
- N. mając na uwadze, że ustanowiony w 2000 r. dialog dotyczący praw człowieka między UE a Chinami nie przyniósł dotychczas widocznych rezultatów; mając na uwadze, że brak rezultatów wynika również z nieskoordynowanej i nieskutecznej wspólnej polityki zagranicznej UE wobec Chin,
- O. mając na uwadze, że na ostatnich posiedzeniach Rada UE ds. ogólnych i stosunków zewnętrznych (GAERC) oraz Rada Europejska w dniach 19-20 czerwca z rozmysłem pominęły kwestię łamania praw człowieka w Chinach i Tybecie oraz kwestię inicjatywy, jakie mogłyby zostać podjęte w odniesieniu do igrzysk olimpijskich,
  - 1. wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją w Tybecie oraz ogólną sytuacją w zakresie praw człowieka w Chinach; uważa, że mające obecnie miejsce nieustanne łamanie tych praw stanowi rażące naruszenie zobowiązań podjętych przez Chiny, gdy przyznano temu krajowi prawo do zorganizowania igrzysk olimpijskich;
  - 2. nawołuje władze chińskie do natychmiastowego zaprzestania gwałtownych ataków na Tybet, wycofania sił bezpieczeństwa z klasztorów i położenia kresu kampanii patriotycznej edukacji;
  - 3. wyraża zadowolenie z niedawnego uwolnienia tybetańskich więźniów, domaga się jednak, by rząd chiński ponownie przeanalizował te sprawy i przestrzegał zasad wolności i sprawiedliwości podczas rewizji procesów skazanych Tybetańczyków; jednocześnie nalega, by władze chińskie ułatwiły podobne wolne i sprawiedliwe procesy wszystkim Tybetańczykom przebywającym obecnie w więzieniach, zapewniając im prawo do obrony oraz niezależnego adwokata i możliwość spotkania się z krewnymi;
  - 4. przyjmuje do wiadomości decyzję o ponownym umożliwieniu zagranicznym turystom wjazdu do Tybetu, nalega jednak, by władze chińskie zagwarantowały obserwatorom

- międzynarodowym, międzynarodowym misjom badawczym oraz dyplomatom i korespondentom zagranicznym nieograniczony dostęp do wszystkich obszarów Tybetu;
5. wyraża zadowolenie, że w dniach 1 i 2 lipca 2008r. odbyła się siódma runda rozmów między władzami Pekinu a przedstawicielami Dalajlamy; oczekuje, że negocjacje te przyniosą istotne i widoczne rozwiązania przed rozpoczęciem igrzysk olimpijskich i wzywa władze chińskie, aby w goście dobrej woli zaprosiły Dalajlamę na ceremonię otwarcia igrzysk;
  6. ubolewa, że dotychczas Rada nie zareagowała w wyraźny sposób na ostatnie wydarzenia w Tybecie oraz ogólną sytuację w zakresie praw człowieka w Chinach; nawołuje Radę, by w związku z powyższym jak najszybciej bacznie przyjrzała się sytuacji w zakresie praw człowieka w Chinach i Tybecie oraz by przyjęła wspólne stanowisko zobowiązujące przywódców UE do zrezygnowania z udziału w uroczystości otwarcia igrzysk, jeżeli nie zostaną dokonane żadne postępy w kwestii Tybetu, sytuacji w zakresie praw człowieka w Chinach oraz poszanowania przez Chiny zobowiązań podjętych przy okazji powierzenia im zadania organizacji igrzysk olimpijskich;
  7. w związku z tym ponawia swój apel do Rady dotyczący mianowania specjalnego wysłannika ds. Tybetu w celu ułatwienia dialogu między stronami oraz ścisłego śledzenia przebiegu negocjacji;
  8. zauważa, że toczą się wielostronne dyskusje między państwami członkowskimi UE i innymi rządami w sprawie skoordynowanych wysiłków zmierzających do wywarcia nacisków na rząd chiński, by dokonał on postępów w sprawie Tybetu oraz zachęca do stosowania w dalszym ciągu tego podejścia, w tym do ustanowienia grupy kontaktowej współpracującej z Tybetańczykami i Chińczykami w celu zapewnienia, by obie strony dokładały wszelkich możliwych starań dla wynegocjowania porozumienia w sprawie Tybetu;
  9. wyraża żal, że Międzynarodowy Komitet Olimpijski nie wypowiedział się w sprawie zainscenizowania przebiegu sztafety olimpijskiej na ulicach Lhasy, podczas gdy w rzeczywistości Tybet znajduje się w stanie wojennym i jest odcięty od reszty świata; potępia przemówienie wygłoszone przez Zhanga Qingli podczas uroczystości towarzyszącej sztafecie niosącej ogień olimpijski w Lhasie; zauważa, że MKO wyraził ubolewanie w związku z tym oświadczeniem i potępia odmowę ze strony władz chińskich publicznego przeproszenia za to, co się wydarzyło; uważa, że to na MKO spoczywa odpowiedzialność za wywarcie na rząd chiński nacisku, by zapewnił on mediom zagranicznym możliwość uczestnictwa we wszystkich etapach sztafety olimpijskiej i innych wydarzeniach związanych z igrzyskami bez narzucania im uciążliwych ograniczeń i uważa, że MKO powinien niezmiennie stać na straży wartości olimpijskich;
  10. nawołuje do uwolnienia Huang Qi oraz Zhanga Mingxuana i jego tłumacza oraz ponownie wzywa do uwolnienia Hu Jia nominowanego w 2007 r. do nagrody PE im. Sacharowa za wolność myśli, a także Yanga Chunlina, Gao Zhishenga i innych osób walczących o prawa człowieka, które zostały zatrzymane, aresztowane, były więzione lub prześladowane z powodu wyrażenia swego niezadowolenia w związku z organizacją

przez Pekin igrzysk olimpijskich, sprzeciwu wobec przymusowych eksmisji z miejsc budowania obiektów olimpijskich lub występowania w obronie protestujących; wyraża zaniepokojenie sytuacją Zeng Jinyan , „dysydentki internetowej” i żony Hu Jia, oraz ich sześciomiesięcznej córki, które są obecnie pod stałym nadzorem policji i są przez nią prześladowane;

11. wzywa Chiny do zapewnienia niezależnej instytucji prawa dostępu do Gedhuna Cheokyiego Nyimy, Panczenlamy Tybetu oraz jego rodziców, zgodnie z żądaniem Komisji Praw Dziecka ONZ, a także do zaprzestania ingerowania w sprawy religijne;
12. wzywa władze chińskie, aby wydały Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Praw Człowieka oraz instytucjom ONZ stałe zaproszenie do odwiedzenia Tybetu;
13. podkreśla konieczność znacznego wzmocnienia i poprawy dialogu między UE a Chinami dotyczącego praw człowieka i dlatego wyraża żal z powodu braku spójności między seminariami prawnymi zorganizowanymi przed podjęciem dialogu UE - Chiny na temat praw człowieka, a przebiegiem samego dialogu; uważa, że kluczowe jest, by wybór przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego uczestniczących w tych seminariach prawnych nie był warunkowany zgodą drugiej strony dialogu;
14. wyraża krytykę z powodu braku skoordynowanej i spójnej polityki europejskiej wobec Chin oraz zaznacza, że do tej pory polityka UE charakteryzowała się nieokiełznaną konkurencją wśród przywódców UE, których jedynym interesem jest podpisanie lukratywnych kontraktów z władzami chińskimi kosztem praw człowieka; ubolewa, że przestrzeganie praw człowieka nie stanowi kryterium przy wyborze miejsca organizacji igrzysk olimpijskich;
15. wzywa Radę UE do wystosowania do Dalajlamy zaproszenia na posiedzenie Rady ds. ogólnych, w czasie którego będzie on mógł przedstawić swoją ocenę sytuacji w Tybecie i wyjaśnić 27 ministrom spraw zagranicznych podejście polegające na rozwiązaniu pośrednim oraz jego koncept prawdziwej autonomii, który powinien zostać wprowadzony dla wszystkich Tybetańczyków w ramach państwa chińskiego;
16. w związku z tym wzywa Unię Europejską i państwa członkowskie, aby poważnie zastanowiły się nad podjęciem wspólnych działań wobec Chińskiej Republiki Ludowej, jeżeli nie dojdzie do poprawy sytuacji oraz aby dokonały ponownej oceny strategicznego partnerstwa z Chinami;
17. wzywa Chiny do ratyfikacji Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych bez dalszej zwłoki i w każdym razie przed rozpoczęciem Igrzysk Olimpijskich;
18. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich, prezydentowi i premierowi Chińskiej Republiki Ludowej oraz Międzynarodowemu Komitetowi Olimpijskiemu.